

bezmian syberyjski

Kolekcja:	Bezmiany
Muzeum:	Muzeum użytkownika pieczarek
Właściciel:	pieczarek

Datowanie: 1940

Miejsce pochodzenia: ZSRR

Stan eksponatu: Nie określono

Opis: Pierwszy z moich bezmianów. Domowa samoróbka sporządzona przez Polaka wywiezionego z rodziną na Sybir w czasie II wojny światowej. Ten bezmian, to konstrukcyjna esencja tego typu wag. Na końcu wystruganego kija umieszczona została duża nakrętka. Z drugiej strony zamocowano hak z kawałka drutu, przymocowany do drewna gwoździem. Na drążku można znaleźć liczne gwoźdźdiki, oznaczające kolejne możliwe do odmierzenia wagi. Później pojawiły się nacięcia wyznaczające jakieś kolejne, potrzebne w danym momencie wielkości. Gdy po latach drewno wyschło śruba zaczęła się odkręcać. Aby to uniemożliwić wbito przy niej kilkanaście gwoździ.

Historia tego bezmianu została mi opowiedziana przez panią, która jako mała dziewczynka wróciła do Polski krótko po 1945 r. Wrócili w jakiś cudowny sposób dużo wcześniej niż inni Sybiracy, którzy wracali jeszcze po 1956 r.

Bezmian zrobił jej ojciec. Wykorzystał do tego dużą metalową nakrętkę. Nakrętka była własnością państwa sowieckiego. Za "kradzież" walającego się żelastwa ojciec miał zostać surowo ukarany. Jednak miejscowy komendant uznał, że przyda mu się na miejscu taka złota rączka i sprawa nie miała dalszych konsekwencji. Podobnych bezmianów zrobił później wiele. Gdy wyjeżdżali do Polski zabrali go ze sobą. Prawdopodobnie dlatego, że niewiele mieli do wzięcia. Przy kontroli granicznej chciano im go zabrać. Ojciec wytłumaczył, że dostał go od komendanta, który powiedział, że ma go zabrać do Polski, bo tam nic nie ma. I tak udało mu się przekroczyć granicę.

Gdy rodzina zajmowała gospodarstwo w okolicach Koszalina wśród pozostawionego, niemal kompletnego dobytku, znaleźli także niemiecki bezmian. Dla ojca, a później jego córki te dwa bezmiany - syberyjski i niemiecki - były pamiątką po poplątanych losach polskiej i niemieckiej rodziny. W latach 70. gospodarstwo odwiedził dawny niemiecki właściciel. Chciał na pamiątkę zebrać jakiś mały przedmiot, padło właśnie na bezmian. Gdy jednak usłyszał syberyjskie dzieje prezentowanego tu bezmianu, to odstąpił od swojego zamiaru. Stwierdził, że

oba bezmiany powinny pozostać w jednym miejscu.

Długość bezmianu 70,6 cm, jeden z dłuższych w moim zbiorze.

bezmian "poniemiecki";

Kolekcja:	Bezmiany
Muzeum:	Muzeum użytkownika pieczarek
Właściciel:	pieczarek

Datowanie: 1900

Miejsce pochodzenia: Niemcy

Stan eksponatu: Bardzo dobry

Opis: Niemiecki bezmian sprzed I wojny światowej - data dosyć pewna, podana przez jego pierwszego właściciela. Pochodzi ze Starych Bielic pod Koszalinem. Piękny przykład rzemiosła kowalskiego.

Pozostawiony w 1945 r. wraz z całym dobytkiem przez niemieckiego gospodarza. Służył przez kilkadziesiąt lat w domu, jak setki i tysiące mu podobnych. W latach 70. miał wyjechać jako pamiątka do Niemiec, ale został jednak w Polsce. Proponuję przeczytać opis zamieszczony przy "bezmianie syberyjskim".

Długość 50,2 cm (bez haka). Brak rączki do trzymania podczas ważenia. Tylko jedno późniejsze nacięcie do odmierzania potrzebnej wagi.

bezmian DZWW

Kolekcja:	Bezmiany
Muzeum:	Muzeum użytkownika pieczarek
Właściciel:	pieczarek

Datowanie: 1918

Miejsce pochodzenia: Polska

Stan eksponatu: Dostateczny

Opis: Bezmian z okolic Warszawy. Połączenie drewna i żeliwa - nieczęste rozwiązanie w bezmianach "firmowych".
Ciężarek oznaczony literami DZWW. Żeliwo bardzo słabej jakości. Powbijane gwoźdźdiki wyznaczają skalę, sporo nacięć. Miedziany drut na ramieniu dodany znacznie później, gdy drewno zaczęło już pękać.

Długość całości 40.8 cm.

bezmian kowalski 1

Kolekcja:	Bezmiany
Muzeum:	Muzeum użytkownika pieczarek
Właściciel:	pieczarek

Datowanie: 1890

Miejsce pochodzenia: Polska

Stan eksponatu: Dobry

Opis: Waga zrobiona przez kowala lub innego tego typu rzemieślnika. Pozyskana na Lubelszczyźnie. Ma typowy wygląd dla wszystkich kowalskich bezmianów ze wschodniej Polski. Uchwyt do trzymania zdaje się być późniejszy niż reszta. Bardzo trudno datować ten sprzęt. Może pochodzić z końca XIX w., a może być o kilkadziesiąt lat młodszy.

Długość ciężarka z ramieniem 54,5 cm.

bezmian rosyjski 1

Kolekcja:	Bezmiany
Muzeum:	Muzeum użytkownika pieczarek
Właściciel:	pieczarek

Datowanie: 1870

Stan eksponatu: Dobry

Opis: Waga wyprodukowana w Rosji albo na terenach polskich w okresie, gdy producenci musieli sygnować swoje wyroby w języku rosyjskim, zatem produkt z lat ok. 1870-1915. Ciężarek oznaczony obustronnie rosyjskimi literami МБ, po naszymu MB. Rączka jest dużo nowsza. Zastosowanie miedzianego drutu, mało zabrudzone drewno świadczą, że jest usprawnienie powojenne, pewnie z lat 70 lub 80, gdy miedź stała się łatwiej dostępna. Pamiętajmy, że wszelkie instalacje elektryczne w jeszcze na początku lat 70. wykonywano z aluminium. Rączka świadczy więc, że ten typ wagi był w praktycznym użyciu jeszcze długo po II wojnie światowej. Bardzo mi się podoba takie wieloletnie użytkowanie niezniszczalnych wyrobów dawnego rzemiosła. Długość ciężarka z ramieniem 67,4 cm.

bezmian rosyjski 2

Kolekcja:	Bezmiany
Muzeum:	Muzeum użytkownika pieczarek
Właściciel:	pieczarek

Datowanie: 1870

Stan eksponatu: Dobry

Opis: Kolejna waga wyprodukowana w Rosji albo na terenach polskich w okresie, gdy producenci musieli sygnować swoje wyroby w języku rosyjskim, prawdopodobnie produkt z lat ok. 1870-1915. Ciężarek oznaczony jednostronnie rosyjskimi literami БГ, po naszemu BG. Brak uchwytu do trzymania wagi. Brak późniejszych nacięć na ramieniu. Waga pozyskana na wsi koło Białej Podlaskiej.

Długość ciężarka z ramieniem 51,6 cm.

bezmian łódzki

Kolekcja:	Bezmiany
Muzeum:	Muzeum użytkownika pieczarek
Właściciel:	pieczarek

Datowanie: 1890

Miejsce pochodzenia: Polska

Stan eksponatu: Dobry

Opis: Pięknie wykonany bezmian zdobyty w Łodzi, pozostający w tym mieście "od wieków". Ciężarek tego bezmianu, to ciekawie sformowana mosiężna skorupa wypełniona innym, tańszym materiałem. Ramię bez późniejszych nacięć. Brak rączki do trzymania podczas ważenia.

Długość całości (bez haka) 66,9 cm.

bezmian starachowicki

Kolekcja:	Bezmiany
Muzeum:	Muzeum użytkownika pieczarek
Właściciel:	pieczarek

Datowanie: 1919

Miejsce pochodzenia: Polska

Stan eksponatu: Dobry

Opis: Rzadko spotykane połączenie metalu i drewna. Ze staranności wykonania, doskonałego wytoczenia ramienia, z precyzji spasowania elementów wynika, że jest to wyrób wyspecjalizowanego zakładu.
Na ramieniu powbijane są liczne gwoźdźdiki wyznaczające skalę wagi. Mnóstwo jest także późniejszych nacięć.
Brak haka i rączki.

Datowanie jest bardzo trudne, bezmiany się nie zmieniały przez stulecia. Na podstawie prostej formy, doskonale zachowanego drewna sędzę, że to wyrób międzywojenny.

Bezmian kupiony za grosze w wiosce pod Starachowicami.

Długość całości (bez haka) 58,3 cm.